

MUZEJ ANTIČKOG STAKLA U ZADRU - IZVJEŠĆE O RADU U 2012. GODINI

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

Lokalitet Ulica Ivana Zadranina, Zadar – antička nekropola (2012)

Materijal iz grobova:

- Keramika (51 predmet):

- lonci – urne (14 – 9 cjelovitih, 5 fragmentirano sačuvanih)
- amfore (2)
- čaše (2)
- zdjеле (19 (terra sigillata, keramika tankih stijenki) – 17 cjelovitih, 2 fragmentarno sačuvane)
- tanjur (1)
- balzamariji (2)
- uljanice (11 – 10 cjelovitih, 1 fragmentarno sačuvana)

- Staklo (70 predmeta):

- ole – urne (10)
- balzamariji (13)
- boce i boćice (26 – 25 cjelovitih, 1 fragmentarno sačuvana)
- ojnohoe (2)
- vrč (1)
- aribal (1)
- lijevak (1)
- tanjuri (5)
- čaše (2)
- zdjеле (7)
- pikside (2)

- Kamen (12 predmeta):

- kamene urne (11 – 9 cjelovitih, 2 ulomka)
- ulomak portretne stele
- ulomak kamene arhitektonske plastike

- Kost (23 predmeta):

- ukosnica (5)
- češalj (1)
- piksida (1)
- vreteno (1)
- pršljen (1)
- igla (2 fragmentarno sačuvane)
- igla za šivanje (5)
- obruč (1)
- recipijent (2)
- lopatica (1)
- sonda (3)

- Jantar (2 predmeta):

- prsten (1)
- pršljen (1)

- Zlato (1 predmet):

- zlatni prsten (1)

- Srebro (15 predmeta):

- naušnice (6)
- prsten (1)
- dugme (1)
- spatula (1)
- ušna sonda (1)
- lopatica (1)
- nepoznati predmeti (3)

- sonda (1)

- Bronca (45 predmeta):

- rimske novac (15)
- krajcer (1)
- fibula (1)
- ogledalo (1)
- sef-kutijica (1)
- igla za šivanje (1)
- ušna sonda (1)
- listolika sonda (1)
- lopatica (1)
- stilus ? (1)
- pločica od brončanog lima (2)
- aplikacija (1)
- brončani lim (3)
- privjesak (1)
- brava (2)
- lanac (1)
- karika (2)
- zakovica (4)
- čavao (1)
- šarka ? (1)
- žica (1)
- nepoznati predmet (2)

- Željezo (18 predmeta):

- prsten (2)
- prsten s umetkom od staklene paste (4)
- ukosnica ? (4)
- fibula (1)
- kopča (1)

- kutija za novac ?(1)
- škare (1)
- igla ? (3)
- nepoznati predmet (1)
- kutija za novac ?(1)

- Ostalo (6 predmeta):

- ogrlica od perli od staklene paste (1)
- ogrlica – amulet od perli od staklene paste, životinjskih zuba, školjki i brončanih privjesaka (1)
- školjke (4)

1.3. Darovanje

- 20 staklenik predmeta (10 staklenih boca, 2 grumena antičke staklene sirovine, 8 staklenih narukvica)

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Tijekom 2012. godine izvršena su dva programa preventivne i kurativne zaštite. Nastavljen je, i proširen na dvije dvorane izložbenog prostora, program „Praćenje i reguliranje parametara mikroklimatskih uvjeta u studijskom depou i postavu Muzeja antičkog stakla u Zadru“. Isto tako započeta je provedba programa „Izolacija staklenih predmeta iz depoa MAS-a bezkiselinskim papirom“. Obavljena je prva faza ovog programa koja uključuje tretiranje predmeta s lokaliteta Relja-Vrt i Zrinsko-Frankopanska ulica u Zadru.

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

(izvođači radova: vlastita radionica)

- Izvršen je konzervatorski i restauratorski rad na 27 staklenih primjeraka. Od toga treba istaknuti 7 posebno zahtjevnih rekonstrukcija na predmetima iz Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja u Rijeci. Također posebna je pažnje posvećena predmetima u stalnom postavu MAS-a koji su prethodno rekonstruirani neadekvatnom tehnikom ljepljenja s cianoakrilatnim ljepilima. Zbog njihove ugroženosti postupak integracije je ponovljen uz upotrebu dvokomponentnog epoksidnog veziva.

2.4. Ostalo

- Selekcija i desalinizacija staklenog materijala s podmorskog lokaliteta Gnalić 2012.
- Pakiranje u novu ambalažu staklenih predmeta s lokaliteta Zadar 1928., 1929., Zadar – Benkovačka cesta 1975., Zadar – T. C. Relja 1989., Zadar – Ul. Polačišće 1998., Zadar – Ul. P. Svačića 1998., Zadar – Vrt Relja 2005./06., Starigrad i Aserija
- Odabir staklene građe za izložbu u Bärnbach-u.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Revizija i stručna obrada 1926 staklena predmeta s lokaliteta Zadar 1928., 1929., Zadar – Benkovačka cesta 1975., Zadar – T. C. Relja 1989., Zadar – Ul. Polačišće 1998., Zadar – Ul. P. Svačića 1998., Zadar – Vrt Relja 2005./06., Starigrad i Aserija.
- Stručna obrada 15 novovjekovnih staklenih predmeta s otoka Ugljana (dar M. Sorića)

3.2. Katalog muzejskih predmeta

- Stručna i kataloška obrada 308 staklenih predmeta s lokaliteta Zadar -T. C. Relja 1989.
- Kataloška obrada 5 staklenih predmeta pronađenih u podmorju Jadrana (dar M. Brkljačića).
- Stručna obrada 15 novovjekovnih staklenih predmeta s otoka Ugljana (dar V. Sorić).
- Stručna i kataloška obrada staklene građe s lokaliteta Solin-Smiljanovci.

3.3. Fototeka

- Pohranjeno je 55 digitalnih fotografija vezanih uz terensko istraživanje Asseria, Podgrađe kod Benkovca
- 340 digitalnih fotografija s Noći muzeja 2012.
- 110 digitalnih fotografija vezanih uz putovanja djelatnika Muzeja antičkog stakla
- 95 digitalnih fotografija vezanih uz izložbenu djelatnost i različita događanja u prostoru muzeja
- Fototeka restauratorske radionice - 200 fotografija.

3.4. Videoteka

- Pohranjena su 2 videozapisa snimljena u Muzeju antičkog stakla („Staklene perle – izrada na plameniku“ i „Izrada reljefnog žiga“)
- U programu S++ u fond *Videoteka* inventirano je 26 videozapisa.

3.5. Hemeroteka

- Prikupljena su 283 članka, iz tiska i s internetskih portala koji se odnose na Muzej antičkog stakla u 2012. godini, inventirani su kao jedinice fonda, te pohranjeni i zaštićeni.
- Kao priprema za nastavak inventiranja ove građe u programu S++ skenirani su svi tiskani članci, a materijali s internetskih portala u digitalnom obliku pohranjeni u bazu podataka fonda. U programu S++ inventirano je 158 članaka iz 2012. godine.

3.6. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

- Prilikom dokumentiranja arheološkog istraživanja na lokalitetu Asseria, Podgrađe kod Benkovca izrađena je tlocrtna situacija kamene konstrukcije u prokopu 3 na prostoru južnog dijela bedema, te pogledi i presjeci. Na sjevernom potezu bedema dokumentiran je dio između 3. i 4. kule, te situacije u sondama ispred 2. kule. Izrađeno je 10 crteža u različitim mjerilima i formatima.
- Prilikom arheološkog nadzora nad radovima u ulici Kralja Dmitra Zvonimira u Zadru dokumentirana je situacija na više lokacija u 6 crteža.
- Nacrtana su 23 predmeta iz muzejskog fundusa (svaki predmet u više crteža: detalji, dna, ručice, rekonstrukcije) u tehniци olovke.

- U programu *Adobe Photoshop* obrađena su 72 crteža predmeta, napravljene 2 karte s upisanim nalazištim za potrebe objave, 106 tabli sa 695 posloženih i obrađenih crteža za objavu u različitim arheološkim publikacijama.

3.9. Ostalo

Dokumentacija o izložbama

- Dokumentirano je 20 izložbi u muzejskim i drugim izložbenim prostorima. Prikupljeni su svi materijali vezani uz ova događanja, što uključuje pozivnicu, plakat, katalog i druge materijale.

Svi ti materijali pohranjeni su u digitalnom obliku u bazi podataka *Evidencije o izložbama*, što je predradnja za inventiranje svih ovih jedinica u programu S++.

- U programu S++ u fond *Izložbe* inventirane su 43 jedinice vezane uz izložbenu djelatnost muzeja od 2010 – 2012. godine.

Dokumentacija o posebnim događanjima

- Dokumentirana su 42 događanja u muzejskim i drugim prostorima (predavanja, predstavljanje časopisa, kongres, susreti, tribine, radionice) i prikupljeni su svi materijali vezani uz njih (plakat, pozivnica, letak, drugi promidžbeni materijali).

Većina tih materijala prikupljena je i u digitalnom obliku ili skenirana, te pohranjena u bazi podataka *Evidencije o posebnim događanjima* što je predradnja za inventiranje svih ovih jedinica u programu S++.

- U programu S++ u fond *Posebna događanja* inventirano je 76 jedinica vezanih uz posebna događanja u muzeju od 2009 – 2012. godine.

Dokumentacija o izdavačkoj djelatnosti

- U *Evidenciju o izdavačkoj djelatnosti* u programu S++ inventirano je 121 jedinica vezanih uz izdavaštvo muzeja u periodu od 2007 – 2010. godine. Tu su uključene sve muzejske publikacije, časopis, katalozi, digitalna izdanja kataloga i časopisa, pozivnice, čestitke, plakati, letci i ostali promotivni materijali.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- razmjena – 119 svezaka
- dar – 40 svezaka
- kupnja – 50 svezaka
- muzejska izdanja – 14 svezaka

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- građa se u potpunosti stručno obrađuje (inventarizacija, katalogizacija, klasifikacija, signiranje...)

4.3. Zaštita knjižnične građe

- budući da je građa namjenjena samo stručnim djelatnicima muzeja, zasad nema potrebe za posebnim vrstama zaštite knjižnične građe

4.4. Služba i usluge za korisnike

- posudba, vođenje desiderata, odgovor na upite

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Revizija i stručna obrada 1926 staklena predmeta s lokaliteta Zadar 1928., 1929., Zadar – Benkovačka cesta 1975., Zadar – T. C. Relja 1989., Zadar – Ul. Polačišće 1998., Zadar – Ul. P. Svačića 1998., Zadar – Vrt Relja 2005./06., Starigrad i Aserija.
- Stručna obrada 15 novovjekovnih staklenih predmeta s otoka Ugljana (dar M. Sorića)
- Stručna i kataloška obrada 308 staklenih predmeta s lokaliteta Zadar -T. C. Relja 1989.
- Kataloška obrada 5 staklenih predmeta pronađenih u podmorju Jadrana (dar M. Brkljačića)

- Primarna obrada materijala s recentnih istraživanja Aserije te staklenog materijala s nekropole Solin – Smiljanovac 2011.

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

- Vršila se determinacija i identifikacija svih predmeta koji su obuhvaćeni revizijom.

6.3. Revizija građe

- Revizija 1926 staklena predmeta s lokaliteta Zadar 1928., 1929., Zadar – Benkovačka cesta 1975., Zadar – T. C. Relja 1989., Zadar – Ul. Polačišće 1998., Zadar – Ul. P. Svačića 1998., Zadar – Vrt Relja 2005./06., Starigrad i Aserija.

6.4. Ekspertize

- Izvršena je ekspertiza 35 staklenih predmeta iz privatne kolekcije „Grčić“.

6.5. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

A. Eterović Borzić:

- Aktivno sudjeluje na 16. Međunarodnom kongresu SOMA (Symposium on Mediterranean Archaeology) *Identity & Connectivity* u Firenci (01. do 03. ožujka 2012.) predavanjem „Eastern Adriatic seafarers and trade routes in the reflection of Eastern Mediterranean glass vessels found in ancient Liburnia“
- Aktivno sudjeluje na 4. Međunarodnom kongresu ILA-a (*Ex oriente lux*) u Ptiju (15. do 19. svibnja 2012.), s predavanjem „Late antique lamps from the Croatian Littoral region“
- Sudjeluje na 19. Međunarodnom kongresu AIHV-a u Piranu (18. do 21. rujna 2012.) bez izlaganja

I. Fadić:

- Aktivno sudjeluje na 4. Međunarodnom kongresu ILA-a (*Ex oriente lux*) u Ptiju (15. do 19. svibnja 2012.), s predavanjem „Late antique lamps from the Croatian Littoral region“
- Aktivno sudjeluje na 19. Međunarodnom kongresu AIHV-a u Piranu (18. do 21. rujna 2012.)

- Sudjeluje na znanstvenom skupu i godišnjoj skupštini Hrvatskog arheološkog društva, Mali Lošinj; bez referata (01. - 04. listopada 2012.)
- Sudjeluje na 18. Međunarodnom arheološkom savjetovanju u Puli (*Privatne i javne igre od prapovijesti do ranog srednjeg vijeka*), bez referata

Š. Perović:

- U svibnju 2012. godine, sudjelovao aktivno na 4. Susretima preparatora i restauratora HMD-a, u Puli, predavanjem „Restauracija antičkog stakla - iskustva odjela za restauraciju i istraživanje MAS-a“ u službenom programu, te izlažući poster na skupnoj izložbi.
- U rujnu aktivno sudjelovao na međunarodnom kongresu udruženja AIHV u Piranu (Slovenija). Naslov izloženog rada je bio „Present state of exploration of the Late Antique Glass Finds in Dalmatia“.
- U listopadu pasivno sudjelovao u radu godišnje skupštine Hrvatskog arheološkog društva na Lošinju.
- U studenom aktivno sudjelovao na znanstvenom skupu „Hrvatska arheologija i Aachenski mir, 812. – 2012.“, s referatom pod naslovom: „Prilozi za opis demografskih kretanja na prostoru rano-srednjovjekovne države od 8. do 11. stoljeća“.
- U prosincu aktivno sudjelovao na 1. Nacionalnom kongresu restauratora (KRUH) u Splitu. U službenom programu održao predavanje: „Konzervacija i restauracija arheološkog stakla“.

B. Štefanac:

- Izlaganjem sudjeluje na 19. Međunarodnom kongresu AIHV-a u Piranu (18. - 21.rujna 2012.) s referatom *Manufacturer's marks on the unguent bottles from the Roman province of Dalmatia*.
- Sudjeluje na 4. Međunarodnom kongresu ILA-a (*Ex oriente lux*) u Ptuju (15.-19. svibnja 2012.), bez referata.
- Sudjeluje na znanstvenom skupu i godišnjoj skupštini Hrvatskog arheološkog društva, Mali Lošinj; bez referata (01.-04. listopada 2012.).
- Sudjeluje na 18. Međunarodnom arheološkom savjetovanju u Puli (*Privatne i javne igre od prapovijesti do ranog srednjeg vijeka*), bez referata.

6.6. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

A. Eterović Borzić:

- Eastern Adriatic seafarers and trade routes in the reflection of Eastern Mediterranean glass vessels found in ancient Liburnia, *B.A.R. International Series*, predano za tisak
- Strukturalno-funkcionalne promjene na prostoru današnjeg Muzeja antičkog stakla u Zadru, Zbornika 2. kongresa muzealaca Hrvatske, predano za tisak

Ivo Fadić:

- *Rimsko staklo Hrvatske – radionički reljefni žigovi*, Zadar 2012., (koautor B. Štefanac).
- Workshop stamps on square bottles from Zadar region, *Annales – Association Internationale pour l'Histoire du Verre*, 18/2012., 206-210. (koautor B. Štefanac)

Š. Perović:

- Šime Perović, „Le bottiglie a sezione quadrata come strumenti di misurazione“, u Atti delle XIV Giornate Nazionali di studio sul vetro AIHV a Trento, Cremona, 2012.
- Šime Perović, Restauracija raritetne staklene kupe iz stalnog postava Muzeja antičkog stakla u Zadru, 4. susreti sekcije restauratora i preparatora HMD-a, Zagreb-Pula, 2012.

B. Štefanac:

- *Rimsko staklo Hrvatske – radionički reljefni žigovi*, katalog izložbe, Zadar 2012., (koautor I. Fadić).
- Workshop stamps on square bottles from Zadar region, *Annales – Association Internationale pour l'Histoire du Verre*, 18/2012., 206-210. (koautor I. Fadić)
- Bottiglie mercuriali dall'antica necropoli di Zara, *Atti XIV Giornate Nazionali di Studio AIHV- Comitato Nazionale Italiano* (Trento, 16. - 17. 10. 2010.), 2012. (koautor A. Eterović)

6.8. Stručna pomoć i konzultacije

- Kontinuirano se za sve zainteresirane studente i arheologe pruža stručna pomoć i konzultacije

6.9. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Ravnatelj Ivo Fadić urednik je časopisa „Asseria“, monografije „Rimsko staklo Hrvatske / Radionički reljefni žigovi“ te svih izdanja Muzeja, od kojih su u 2012. godini tiskani: „Raoul

Goldoni / Staklene skulpture“, „Stakloslikarstvo – stare tehnike u novim interpretacijama“, „Tragom stakla“, „Aktivnosti Muzeja antičkog stakla – 3 godine rada“.

6.10. Djelovanje u strukovnim društvima

- Svi kustosi muzeja i viši restaurator članovi su Hrvatskog arheološkog društva, Comitato Nazionale Italiano AIHV i Association Internationale pour l'Histoire du Verre.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Znanstveno usavršavanje

- Berislavu Štefanacu na Sveučilištu u Zadru, pozitivno je ocjenjena doktorska disertacija pod naslovom „Radionički žigovi na staklenim recipijentima s područja antičke Liburnije“.
- Šime Perović uspješno nastavlja poslijediplomski doktorski studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.
- Anamarija Eterović Borzić na Sveučilištu u Zadru nastavlja s izradom doktorske disertacije na poslijediplomskom studiju „Arheologija istočnog Jadrana“

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- Izložba *Ex Igne – Iz vatre* Antonija Gospić: plakat, pozivnica, deplijan, 14 postera za postav izložbe, banner za Internet portale
- Izložba *Sa studentima arheologije – 10 godina terenske nastave* (s odjelom za arheologiju Sveučilišta u Zadru): plakat, deplijan, banner za Internet portale
- Izložba *Rota Palagruzona* Ivo Pervan: plakat, pozivnica, deplijan, banner za Internet portale
- Izložba *Suhopolje-Kliškovac, od mjestopisa do arheološke spoznaje* Intitut za arheologiju u Zagrebu): pozivnica, plakat, banner za Internet portale
- Izložba *Raoul Goldoni / Staklene skulpture*: katalog, plakat, pozivnica, legende 40x, 7 postera za postav izložbe, vanjski banner za zgradu, banner za Internet portale
- Izložba *Ex Igne – Iz vatre* – Hotel Falkensteiner (Punta skala – Petrčane): plakat

- Izložba *Aktivnosti Muzeja antičkog stakla – 3 godine rada*: katalog, plakat pozivnica, banner za Internet portale
- Izložba *Dječja staklena priča*: bojanka, plakat, pozivnica, banner za Internet portale
- Izložba *Stakloslikarstvo – stare tehnike u novim interpretacijama* Zvonka Požun: katalog, plakat, pozivnica, banner za Internet portale
- Izložba *Rimsko staklo Hrvatske / Radionički reljefni žigovi* (dr. sc. Berislav Štefanac): Publikacija, plakat, pozivnice, deplijan, banner za izložbenu dvoranu, 7 postera za postav izložbe, legende sa crtežima 102x, banner za Internet portale.
- Izložba *Tragom stakla* Iris Dvornik: katalog, pozivnica, plakat, banner za Internet portale
- Izložba *2. Hrvatski triennale keramike*: pozivnica, plakat, banner za Internet portale
- Izložba *Svetačke medaljice – pobožna znamenja žiteljica samostana Sv. Teodora u Puli* (u suradnji s: Arheološki muzej Istre u Puli): plakat, pozivnice, banner za Internet portale

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Časopis „Asseria“ 9,
- „Raoul Goldoni / Staklene skulpture“
- „Aktivnosti Muzeja antičkog stakla – 3 godine rada“ – J. Belevski
- „Stakloslikarstvo – stare tehnike u novim interpretacijama“ - Zvonka Požun
- „Tragom stakla“ Iris Dvornik
- „Rimsko staklo Hrvatske / Radionički reljefni žigovi“ – dr. sc. Ivo Fadić, dr. sc. Berislav Štefanac)

10.2. Audiovizualna građa

- 3 nova dokumentarna videozapisa snimljena u Muzeju antičkog stakla:
 - „Staklene perle – izrada na plameniku“
 - „Izrada reljefnog žiga“
 - „Šetnja muzejom“

10.3. Elektroničke publikacije

- Sva izdanja pripremljena su u elektroničkom obliku.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Kustosi Muzeja imali su 85 vodstava za domaće i strane posjetitelje.

11.2. Predavanja

- U prostorima Muzeja održan je niz predavanja za studente i građanstvo.

11.3. Radionice i igranice

- Iznad oblaka - Zadar čita, Dobri princ - Zadar čita, „Ex igne“-Falkensteiner, ANTON VRLIĆ – radionica sa studentima ALU Zagreb, „DJEČJA STAKLENA PRIČA“ radionica i izložba radova dječjeg vrtića „Voštarnica – Radost“, Zvonka Požun – radionica „Stakloslikarstvo – stare tehnike u novim interpretacijama“, Integration 21-izložba i radionice-Igor Gluić, Igor Rončević, Turnir u trilji (mlin), Udruženje obrtnika Zadar & MAS – Antonija Gospić radionice u tehnici fuzije ...

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

- 8 tiskovnih konferencija

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- 21 TV priloga i intervjuja (HRT, VOX TV, Gradska televizija Zadar, Nova TV, RTL)

- 46 radijskih intervjeta (Radio Zadar, Radio Centar, Otvoreni radio, Narodni radio, Antena Zadar, Radio 057, Radio Biograd na moru, Radio Sljeme)

12.4. Promocije i prezentacije

-Prezentacija prvih zadarskih turističkih novina na engleskom jeziku „DISCOVER ZADAR!“, predstavljanje suvenira „SV. DONAT“ i „SV. KRIŽ“, predstavljanje časopisa „ASSERIA 8 i 9“ ...

12.5. Koncerti i priredbe

- Euroherc – donacija-pressica, domjenak, koncert, koncert pjevačkog zbora „Petar Zoranić“, koncert violinističkog kvarteta „Blagoje Bersa“, koncert klasične glazbe na staklenim bocama – Dalibor Mateša prof. ...

12.6. Djelatnost klubova i udruga

- Viroexpo 2012., Godišnja skupština Udruge inovatora Zadarske županije, 2. Festival suvenira Zadarske županije - dodjela nagrada, Clubture forum, Akademija za politički razvoj, TZ Zadar –pressica-panoramska virtualna šetnja Zadrom, Susret studenata - volontera Hrvatske.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Suradnja s TN „Zaton“, Hoteli „Zadar“ (Kolovare), Hotel „Bastion“, Eurohercom, hoteli „Falkensteiner“.
- Izrada promotivnih letaka, objave na turističkim kartama, In Your Pocket, časopis „Optimist“.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- 30.000,00

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH 50 %
- lokalna samouprava 10 %
- vlastiti prihod 30 %
- sponzorstvo 5 %
- donacije 5 %

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

- „20 darova za 20 godina“ – dodjela donacije Euroherc osiguranja: - pozivnica
 - Dan otvorenih vrata pod pokroviteljstvom Euroherc osiguranja
- srpanj: plakat hrvatski, plakat engleski, vanjski banner za ulicu, banner za Internet portale, oglasi za novine i druge medije, zahvalnice 7x
 - Dan otvorenih vrata pod pokroviteljstvom Euroherc osiguranja
- kolovoz: - plakat hrvatski, plakat engleski, banner za Internet portale, priprema oglasa za novine